

Numara : 31
Tarih : 14.04.2021

SİRKÜLER
(2021/31)

Konu: Ramazan Yardım Paketlerinin Vergisel Boyutu ve Muhasebeleştirilmesi

ÖZET

Aynı yardım niteliğinde olan ramazan paketlerinin personele teslim edilmesi dolayısıyla;

- 1) KDV dahil toplam tutar net ücret olarak dikkate alınmalıdır.
- 2) Bu net ücret her bir personelin içinde bulunduğu gelir vergisi dilimine dair gelir vergisi oranı (+) damga vergisi oranı toplamına göre brütleştirilecektir.
- 3) Brüt tutar üzerinden gelir vergisi ve damga vergisi hesaplanacaktır.
- 4) Aynı yardımlar için sigorta primi ve işsizlik sigortası primi hesaplanmayacaktır.
- 5) Ramazan paketi alışı sırasında ödenen KDV indirilmeyecek veya daha önce indirim konusu yapılmışsa bordronun düzenlendiği ay indirim ile ilgili iptal kaydı yapılacaktır.

RAMAZAN YARDIM PAKETLERİNİN VERGİSEL BOYUTU VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Özellikle ramazan aylarına münhasır olmak üzere son yıllarda bir gelenek haline gelen erzak paketlerinin mükellefler tarafından dağıtımına ilişkin vergisel değerlendirmeler sirkülerimizin konusunu oluşturmaktadır.

Uygulamada bedelsiz olarak verilen bu gibi aynı yardımlar tereddütlere yol açmakta ve vergilendirme ve muhasebeleştirme noktasında sorunlar yaşanmaktadır.

Personele Verilen Erzak Paketleri (Aynı Yardım)

GVK'nun 61. Maddesi'nde ücret aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır:

“Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve **ayınlar** ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir. Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya **başka adlar altında ödenmiş olması** veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez.”

Görüldüğü gibi **ayın şeklinde yapılan ödemelerin ücret** olduğu açıkça belirtilmiştir.

İlgili kanunun istisna ve muafiyetler kısmında ise aynı yardımlara yönelik istisnalar sayılmış olup, aynı yardım niteliğindeki ramazan paketleri bu istisnalar arasında yer almadığından ücret olarak vergilendirilmesi gerekmektedir.

K.D.V. Kanunu'nun 3. Maddesinde düzenlenen hükme göre; vergiye tabi malların her ne suretle olursa olsun, vergiye tabi işlemler dışındaki amaçlarla işletmeden çekilmesi, vergiye tabi malların işletme personeline ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi namlarla verilmesi katma değer vergisi uygulaması açısından teslim sayılmaktadır. Bu sebeple yapılan işlem aynı zamanda katma değer vergisi hesaplanmasını gerektirmektedir.

K.D.V. Genel Uygulama Tebliği'nin I/B-5. Bölümünde belirtildiği üzere; K.D.V. uygulamasında personele bedelsiz sağlanan menfaatlerden aşağıda sayılanlar vergiye tabi tutulmaz:

- a) Personele işyerinde veya müstemilatında yemek verilmesi,
- b) Personele yatacak yer veya konut tahsisi,
- c) Personelin toplu olarak işyerine gidip gelmesini sağlamak amacıyla yapılan taşıma hizmetleri,
- ç) Personele demirbaş olarak verilen giyim eşyası.

İşletmenin iktisadi faaliyetini sürdürebilmesi için yapılan ve işletmede yaratılan katma değer bir unsuru olan bu masraflar, maliyetin bir parçası olduğundan, personele tahsis sırasında vergiye tabi tutulmaz, bu mal ve hizmetlerin iktisabında yüklenilen vergiler ise genel hükümlere göre indirim konusu yapılabilir.

Buna göre katma değer vergisi açısından durum ilgili aynı yardımlara ilişkin alış sırasında ödenen katma değer vergisinin indirilmemesi yönündedir. Eğer indirim konusu yapılmış ise aynı yardımın yapıldığı dönemde indirim hesaplarından çıkarılıp ilave edilecek katma değer vergisi olarak beyan edilmesi gerekmektedir.

Özetleyecek olursak;

Aynı yardım niteliğinde olan ramazan paketlerinin personele teslim edilmesi dolayısıyla;

- 1) K.D.V. dahil toplam tutar net ücret olarak dikkate alınmalıdır.**
- 2) Bu net ücret her bir personelin içinde bulunduğu gelir vergisi dilimine dair gelir vergisi oranı (+) damga vergisi oranı toplamına göre brütleştirilecektir.**
- 3) Brüt tutar üzerinden gelir vergisi ve damga vergisi hesaplanacaktır.**
- 4) Aynı yardımlar için sigorta primi ve işsizlik sigortası primi hesaplanmayacaktır.**
- 5) Ramazan paketi alışları sırasında ödenen K.D.V. indirilmeyecek veya daha önce indirim konusu yapılmışsa bordronun düzenlendiği ay indirim ile ilgili iptal kaydı yapılacaktır.**

Söz konusu işleme ait muhasebe kayıtları ise aşağıdaki gibi olacaktır:

1. Stok takibi ve personele borçlar hesabının takibini içeren kayıt örneği:

Alım Faturasının Muhasebe Kaydı

157-Diğer Stoklar	100,00	
191-İndirilecek K.D.V.	18,00	
		320-Satıcılar
		118,00

Personelin %15 gelir vergisi diliminde olduğunu varsaydığımızda 118,00 TL tutarın brütü damga vergisi oranı da dikkate alınarak 140,07 TL olmaktadır. (Gider hesabı personelin durumuna göre 720, 730, 740, 750, 760 ve 770 hesaplara kaydedilmelidir.)

Ayin Olarak Verilen Yardımın Muhasebe Kaydı

770-Genel Yönetim Giderleri	140,07
335-Personele Borçlar	118,00
360-Ödenecek Vergi ve Fonlar	22,07

(%15 Gelir Vergisi : 21,06) (%07,59 Damga Vergisi : 1,06)

335-Personele Borçlar	118,00
157-Diğer Stoklar	100,00
391-İlave Edilecek KDV	18,00

Unutulmamalıdır ki, örnekte personelin tamamı için %15 vergi oranı dikkate alınmış olmakla birlikte her bir personel için ayrı ayrı aynı yardımın yapıldığı dönemde kümülatif matrahına göre vergilendirilmesi gereken vergi oranı dikkate alınmalı ve brütleştirme buna göre yapılmalıdır.

Vakıf ve Derneklere Bağışlanan Erzak Paketleri

Herhangi bir statüsü bulunmayan vakıf ve derneklere yapılan bağışların vergi matrahından düşülmesi mümkün değildir. Ancak bakanlar kurulunca **vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamuya yararlı derneklere makbuz karşılığı** yapılan aynı yardımlar vergi matrahının %5'i ile sınırlı olmak üzere vergiden düşülebilecektir.

Ayrıca **gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan vakıf ve derneklere yapılan aynı yardımların ise tamamı** vergi matrahının hesaplanması sırasında indirim olarak dikkate alınabilecektir.

Her iki durumda da **mükelleflerce fatura düzenlenmesi ve açıklama kısmına bunun bağış ve yardım karşılığı bir teslim olduğu** yazılmalıdır.

Örnek (Farklı vergi dilimleri için) : Bursa A.Ş. ramazan ayında çalışan personele dağıtmak amacıyla tanesi 100 TL bedelle 15 adet ramazan paketini Adana Ltd. Şti.'den 15.04.2021 tarihinde peşin satın alarak personele dağıtmıştır. Adana Ltd. Şti., Bursa A.Ş. adına faturayı 15 adet ramazan paketi olarak paketindeki ürünlerin ayrıntısına yer vermeksizin düzenlemiştir. Paketin içindeki ürünlerden K.D.V. oranı %18 olanlarda vardır. Ayrıca dağıtım yapılan personelin Nisan 2021 dönemi itibariyle 5 tanesi %15'lik gelir diliminde, 10 tanesine %20'lik gelir diliminde yer almaktadır.

Yardımların brüt ücrete dönüştürülmesine ilişkin hesaplama

1 paketin KDV dahil alış bedeli	:	118,00	(100*1,18)
%15 lik GV Dilimine isabet eden brüt ücret	:	700,37	$5*(118/(1-(0,15+0,00759)))$
%15 Gelir Vergisi	:	105,06	$(700,37*0,15)$
Damga Vergisi	:	5,32	$(700,37*7,59/1000)$
Kesinti Toplamı	:	110,37	$(105,06+5,32)$
Net Ücret	:	590,00	$(700,37-110,37)$
%20 lik GV Dilimine isabet eden brüt ücret	:	1.489,13	$10*(118/(1-(0,2+0,00759)))$
%20 Gelir Vergisi	:	297,83	$(1.489,13*0,20)$
Damga Vergisi	:	11,30	$(1.489,13*7,59/1000)$
Kesinti Toplamı	:	309,13	$(297,83+11,30)$
Net Ücret	:	1.180,00	$(1.489,13-309,13)$
Toplam Brüt Ücret	:	2.189,50	$(700,37+1.489,13)$
Toplam Gelir Vergisi	:	402,88	$(105,06+297,83)$
Toplam Damga Vergisi	:	16,62	$(5,32+11,30)$
Kesintiler Toplamı	:	419,50	$(402,88+16,62)$
Net Ücret	:	1.770,00	$(2.189,50-419,50)$

2 . Stok ve cari hesap takibi içermeyen kayıt örneği:

Alış faturasının direkt gider kaydı ve dağıtım aşamasında vergi yükünün gider kaydedilmesi:

1-----/-----		
730/740/750/760/770		
Gider Hs	1.500,00	
191 İnd.KDV	270,00	
102/320/329 Banka/Satıcılar/D.Ticari B.		1.770,00
Ramazan paketlerinin alış		
2-----/-----		
730/740/750/760/770		
Gider Hs	689,50	
360_ Ödenecek GV		402,88
360_ Ödenecek Damga V.		16,62
391_ İlave Edilecek KDV		270,00
Ramazan paketlerinin çalışanlara dağıtılması		
-----/-----		

Yukarıda yer alan iki türlü kayıt örneği de Vergi Usul Kanunu ve TMS'na uygun olup, bu iki kayıt arasından işletmenin ihtiyacına uygun olanın seçilmesi ve uygulanması gerekecektir.

[Ramazan paketine uygulanacak KDV oranı hk. Özelge](#)

Bilgilerinize sunarız.

